

The background is a blue-toned illustration. On the left, it depicts a busy shipyard with several sailing ships docked at a quay. In the foreground, two men in 18th-century attire are working with large wooden planks. On the right, a large, detailed compass rose is superimposed over a map of the Iberian Peninsula. The overall theme is historical and maritime.

O reformismo borbónico en Galicia

Bloque 1. Tema 8

O reformismo borbónico en Galicia

(con atención preferente á creación do arsenal de Ferrol)

2º Bach. ~ IES Mendiño
Prof. Xael Díaz Alonso

O reformismo borbónico en Galicia

- ★ Nos século XVIII Galicia mantivo a súa **importancia estratéxica** na defensa do imperio americano, sobre todo fronte aos ingleses.
- ★ Os Borbóns invertiron en Galicia, creando **novos servizos e institucións** (como a *Intendencia do Reino de Galicia* e o *Real Consulado*).

A matrícula do mar

A matrícula do mar

- ★ A matrícula de mar foi un *sistema de recrutamento de tripulaci3ns* para a Armada.
- ★ O obxectivo era garantir que houbera persoal competente para o manexo dos barcos nun contexto de enfrontamentos navais polo lo control das rutas comerciais e das colonias.

A matrícula do mar

A matrícula do mar

- ★ Rexistraba ás persoas dedicadas ao mar, indicando a clase á que pertencían (mariñeiro, artilleiro, grumete...).
- ★ Quedaban libres de quintas e de impostos municipais, pero estaban obrigados a prestar servizo á Armada cando eran requeridos.

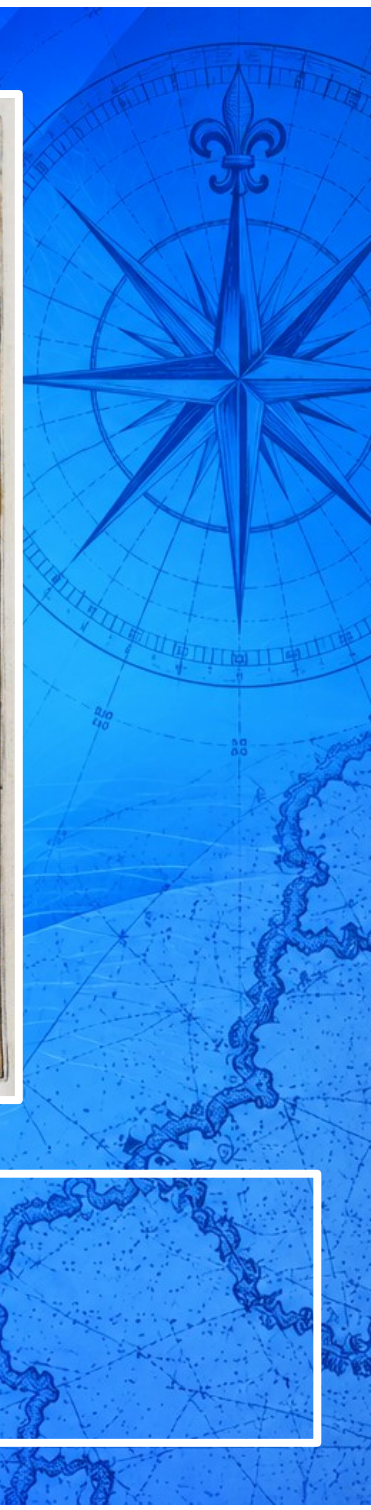
A matrícula do mar

A matrícula do mar

- ✧ A matrícula de mar fora creada por Felipe IV, pero non funciona ben ata as reformas borbónicas.
- ✧ En 1714 Felipe V crea a **Real Armada**, en 1726 establece a división das costas españolas en tres departamentos (Ferrol, Cádiz e Cartagena), así como as directrices da matrícula do mar. Galicia tivo a cuarta parte desta.

O arsenal de Ferrol

O arsenal de Ferrol

- ★ Debido á súa **posición estratéxica**, Galicia converteuse nun lugar onde rexeitar armadas estranxeiras que atacaban as flotas ou territorios españois.
- ★ A maioría da costa galega foi reforzada con numerosas **baterías e castelos**.

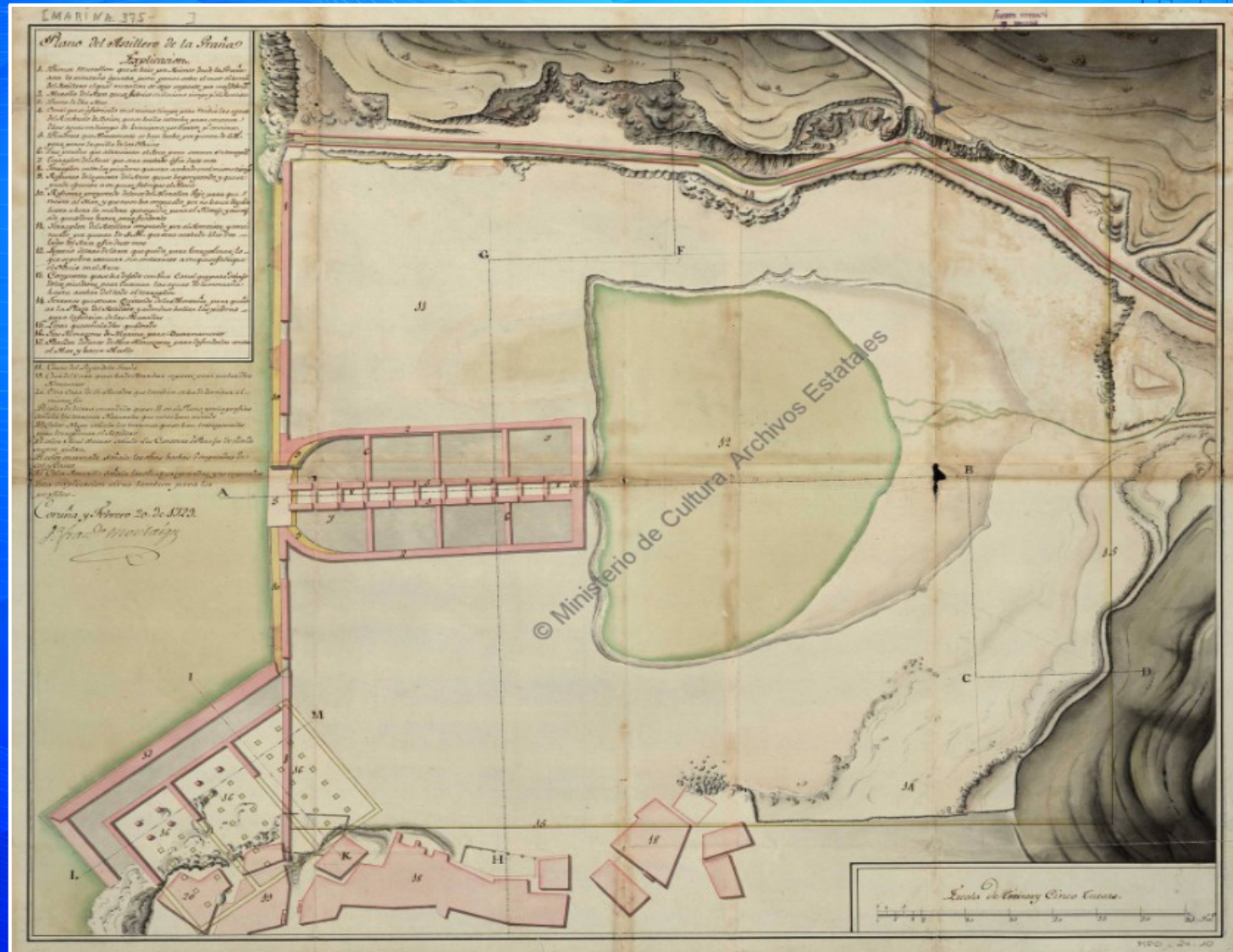
O arsenal de Ferrol

O arsenal de Ferrol

- ✧ En 1726 Xosé Patiño, ministro de Felipe V, decidiu establecer en Ferrol a sede do *Departamento Marítimo do Norte* e unha das bases da Armada.
- ✧ As primeiras instalacións navais desenvolvéronse na Graña; posteriormente ampliouse o complexo na ribeira de Esteiro.

O arsenal de Ferrol

- ✧ A partir da década de 1740, baixo o impulso do marqués de la Ensenada, ministro de Fernando VI, iniciouse a construción dos estaleiros e o arsenal.
- ✧ A chegada masiva de traballadores provocou que se foran creando novos barrios.

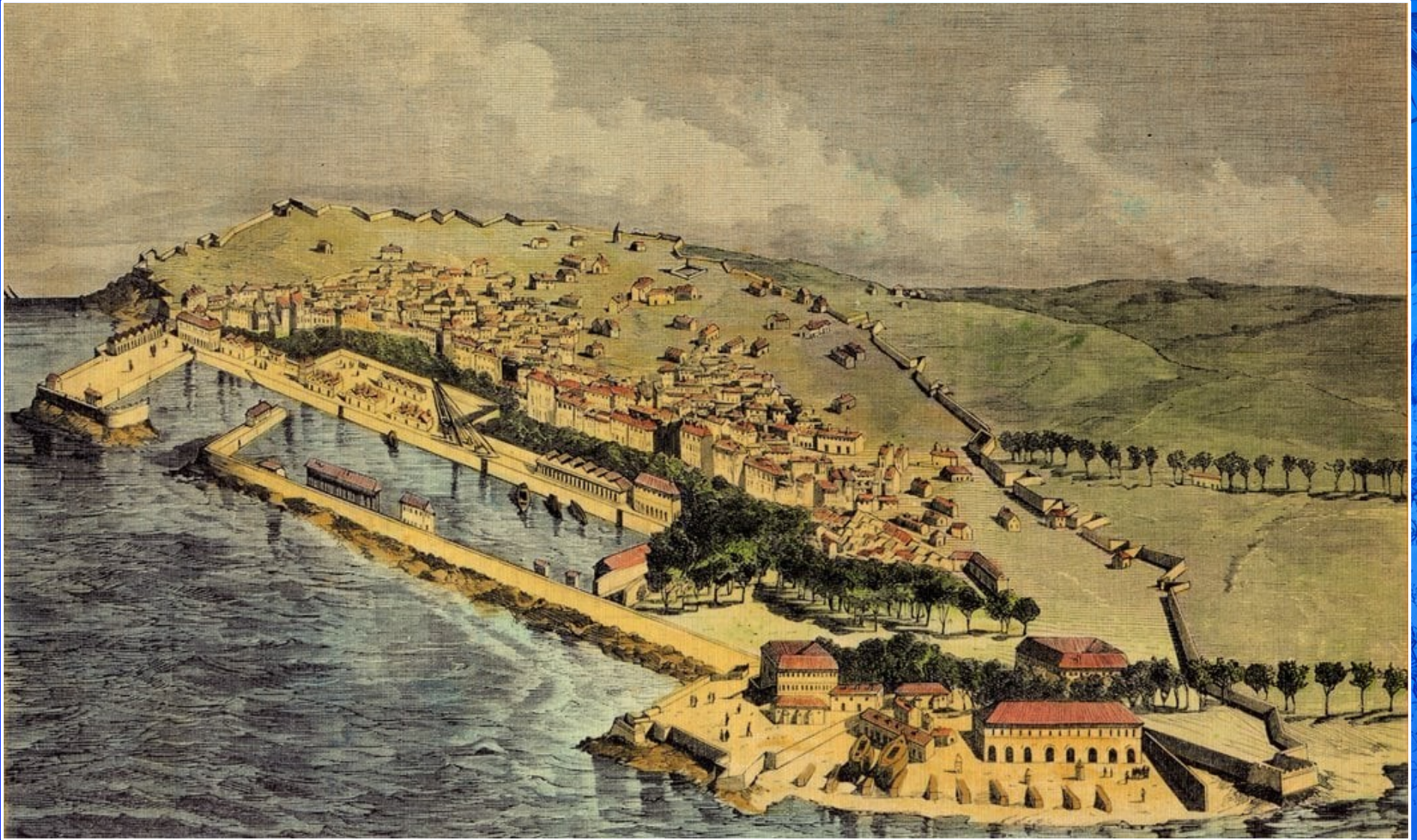
O arsenal de Ferrol

Fortificación de La Ría del Ferrol

1. Batería de San Jorge
2. Batería de Doniños
3. Batería chica de cabo Prior
4. Batería de Viñas
5. Batería de San Cristóbal
6. Batería de San Carlos
7. Fuerte de San Felipe
8. Polvorín de Bispón
9. Antiguo astillero de La Graña
10. Baluartes del Ferrol
11. Arsenal
12. Antiguo astillero de Esteiro
13. Fuerte de la Palma
14. Fuerte de San Martín
15. Fuerte de Segao

O arsenal de Ferrol

O arsenal de Ferrol

- ✧ Para a formación dos mandos da Armada creouse en 1776 a **Academia de Guardamarinas**.
- ✧ Ferrol crecía e creáronse os barrios de Esteiro (para os traballadores) e a **Magdalena** (principalmente para os oficiais). Este tiña un plano hipodámico, seguindo as teses ilustradas.

O arsenal de Ferrol

O arsenal de Ferrol

A abertura do comercio internacional

A apertura do comercio colonial

- ★ A eliminación do monopolio comercial de Cádiz favoreceu a Galicia, especialmente a Coruña.
- ★ En 1764, con Carlos III, estableceuse na Coruña o ***Servizo de Correos Marítimos***, encargada de levar cartas ata La Habana e, despois, Buenos Aires. Tamén persoas e mercadorías en tempos de paz.

A apertura do comercio colonial

- ★ En 1765 o porto da **Coruña** foi **autorizado a comerciar** directamente con América
- ★ Ambas concesións favoreceron o crecemento comercial e a renovación urbanística e portuaria da cidade (incluindo a Torre de Hércules).

A abertura do comercio colonial

A abertura do comércio colonial

A abertura do comercio colonial

Ánimo co estudo!